Kerkrade 8 juni 2023

Aan de leden van de gemeenteraad

Geachte collegae,

Ter voorbereiding op de commissievergadering van 13 juni wil ik u op voorhand deelgenoot lmaken van het onderzoek dat de SP de afgelopen maanden heeft verricht naar de betreurenswaardige gang van zaken rondom ons geliefde WMC.
De statuur van het WMC is beschadigd door negatieve publiciteit in de krant onder andere naar aanleiding van het in 2022 tot 2 maal toe verstrekken van een lening van de gemeente aan het WMC voor een totaal van 647.500 euro omdat het WMC direct of indirect failliet dreigde te gaan. De lening van de gemeente komt bovenop de jaarlijkse subsidie van 122.000 euro, en 2 maal een projectsubsidie van in totaal 21.500. Wat maakt dat het WMC in 2022 totaal 790.500 euro heeft ontvangen van de gemeente Kerkrade. Waarvan zo weten we inmiddels 663.000 is betaald aan DEM. (zie antwoorden art. 38 vragen). Helaas is tot op dit moment onduidelijk waarom precies omdat WMC weigert inzage te geven in de hiervoor noodzakelijke stukken.
Ook al is het bespreken van de gang van zaken mogelijk schadelijk voor de tot 2021 onberispelijke statuur van het WMC, toch kan het niet zo zijn dat we geen verantwoording eisen van zowel het WMC als de wethouder voor de verstrekte leningen. Het is een plicht en een recht van de raad om te controleren of het geschonken en geleende geld juist en conform afspraken met en toezeggingen aan de raad heeft plaatsgevonden.
Ook al is een klein deel van de dit geld inmiddels terugbetaald, dan nog dient achteraf verantwoording afgelegd te worden voor de noodzaak, redenen en legitimeit van **alle** verstrekte lening(en).
Omdat dit dossier dermate ingewikkeld is en er door de SP veel tijd is besteed om de feiten op een rijtje te krijgen, willen we dit vooraf delen met u raad, zodat u, op 13 mei a.s. over dezelfde kennis beschikt als wij.

Hieronder volgt een FEITENrelaas, zonder inkleuring, zonder oordeel. Deze feiten worden allemaal onderbouwd door te verwijzen naar collegenota's, toezeggingen, en antwoorden op art. 38 vragen c.q. andere correspondentie met de wethouder. Waar dat niet het geval is, zullen we dat vermelden.
De vragen die wij nu nog hebben en u hopelijk ook, staan in het rood vermeld.

We zullen dinsdag waarschijnlijk nog met een aantal moties komen, deze zijn nog in voorbereiding.

Vriendelijke groet
Carin Wevers
Marianne Lauman

Voorgeschiedenis

27 januari 2022

Bert Corneth treedt toe tot het bestuur WMC.

14 april 2022

De voorzitter van het WMC, Max Kousen legt na 34 jaar zijn functie neer. Bert Corneth volgt hem op in functie van voorzitter. Volgens Max Kousen was er op het moment van zijn vertrek 1,25 miljoen aan eigen vermogen en 1,35 aan liquiditeiten. (bron mail max kousen, en bevestigd door de jaarrekening 2022) Er zijn nog niet veel contracten getekend met bands of andere deelnemende bedrijven en ondersteuners. Corneth daarentegen beweert dat bij zijn aantreden alles al zo goed als vast lag; 'Je kunt feitelijk aan de kostenkant weinig meer doen'. (Transcript raad 25 januari) en hij nog slechts beperkte invloed had, Maar het belangrijkste contract, het contract dat het meeste geld kostte, (met DEM) werd pas op 27 mei getekend. Wat daar precies is afgesproken is tot op heden onbekend bij ons. Het college weigerde ons dat contract te doen toekomen en verwees naar een zaak tussen 'twee zakenpartners' waar wij als raad geen inzage in zouden hebben, maar dat door de wethouder wel is ingezien. (antw. Art. 38 vragen)

Factum eerste lening

27 mei

Het definitieve contract WMC en DEM wordt getekend. We weten niet wat daar in staat. Maar wel dat er toen ook een begroting is voorgelegd door DEM waarin DEM verwacht in die drie weken van het concours een flinke winst te kunnen behalen (kan het niet exact noemen want bron is vertrouwelijk brief Corneth van 20 juli aan gemeente, ligt ter inzage bij de griffier.)

18 juli

Mondeling verzoek (we nemen aan van Corneth aan de wethouder voor een lening van 4 ton en met de mededeling dat DEM met faillissement dreigt. De wethouder roept met spoed het seniorenconvent bijeen.

19 juli

Seniorenconvent wordt ingelicht door wethouder Schlangen en de burgemeester. Er wordt gezegd dat het buitenfestival op omvallen staat. En dat er acuut geld beschikbaar moet komen. De bierbrouwer zou anders wel eens de bierkraan kunnen dichtdraaien of het podium zou afgebroken kunnen worden. Het WMC zou in dat geval onherstelbare reputatieschade kunnen oplopen. Het seniorenconvent gaat akkoord met een lening van 4 K om het buitenfestival te redden.

[nota bene: in de beantwoording van onze vragen van mei j.l. stelt het college dat het WMC op dat moment geen liquiditeitsproblemen had, maar dat het bestuur in die situatie pro-actief handelde en daarom om die lening vroeg.)

1. Op basis van welke gegevens wordt besloten dat er een lening van 4 K aan het WMC verstrekt moet worden? Op dat moment is er slechts sprake van een mondeling bericht van de kersverse voorzitter van het WMC, die we verder nog niet kennen en waar we als gemeente nog nooit zaken mee hebben gedaan?

2. Uit antwoord op onze art. 38 vragen blijkt dat het WMC gedurende de maanden juni juli en augustus DEM voortdurend bedragen heeft overgemaakt, nog voordat de gemeente het geld beschikbaar had gesteld. M.a.w. is de vraag vanwaar deze urgentie? Vanwaar de paniek in de tent? Waarom heeft het WMC niet gewoon na afloop van het festival gezegd: we hebben problemen moeten oplossen om sluiting van het buitenfestival te voorkomen, daarom verzoeken we een extra bijdrage van de gemeente?
3. Hoezo is er een acuut liquiditeitsprobleem als het WMC op dat moment nog enkele tonnen op de bank had en het geld van de recettes e.d. dagelijks binnenkwam?

20 juli
Brief van voorzitter Corneth aan het college met een toelichting dat de problemen bij DEM veroorzaakt worden door tegenvallende consumptieverkoop. Op basis van de tegenvallende consumpties wordt een tekort van 4 ton verwacht. WMC wil dat de gemeente dat bedrag leent aan WMC zodat deze het kan doorlenen aan DEM. WMC en DEM hebben hierover al de nodige afspraken gemaakt, te weten een op 19 juli getekende leenovereenkomst in de vorm van een gezamenlijke rekening courant.

22 juli
Besluit college tot het verstrekken van de lening van 4 K. Afgesproken wordt dat een ambtenaar meekijkt en wordt toegevoegd aan het WMC. Er wordt ingezet op e*en zo beperkt mogelijke lening*. Met een externe accountant zullen alle inkomende facturen worden doorgelicht en door het WMC geaccordeerd en betaalbaar worden gesteld. Vanwege ambtelijk toezicht zou er dan geen sprake zijn van staatsteun aan DEM, maar van schadebeperking.
Maar zoals we nu weten, de gemeente heeft vrijwel het gehele bedrag in 1 keer overgemaakt op het moment dat het concours al een maand afgelopen was. Er zijn ook nog gelden over gemaakt van het WMC aan DEM tussen 1 augustus en 2 september. De vraag is dus wie was hier de risiconemer en hoezo moest WMC extra gelden aan DEM overmaken met een totaal van 6,6 K. Hoezo is hier na afloop van het concours nog sprake van schadebeperking?

29 juli
(een dag voor het einde van het concours) Afsluiten leenovereenkomst tussen gemeente en het WMC

2 sept.
(een maand na het einde van het festival) 390.000 wordt overgemaakt aan WMC ondanks dat is afgesproken dat het geld 'gefaseerd' verstrekt zou worden.

- Wij vragen ons af, als het WMC blijkbaar in staat was om de rekeningen van DEM te betalen ten tijde van het festival, - ze hebben namelijk op 17 juni!!, 22, 26 en 27 juli bedragen overgemaakt aan DEM waarom het seniorenconvent dan met spoed bijeen moest komen? Daar werd toch gesuggereerd dat de geldnood zo nijpend was dat de bierbrouwer de stekker eruit zou trekken? Aan het seniorenconvent is op zijn minst de indruk gewekt dat de gemeente nog morgen maar liefst nog vandaag geld moest overmaken aan WMC zodat deze de rekeningen van DEM kon betalen?

- Waarom ging het college op dat moment dan, akkoord met die geldlening van 4 K aan WMC als het WMC toch voldoende liquide middelen had om DEM op dat moment te redden? Hetgeen overeenkomt met het verhaal van de oud-voorzitter dat er op het moment van zijn vertrek in april 2022 nog zijn vertrek 1,25 miljoen aan eigen vermogen en 1,35 aan liquiditeiten. Helemaal wetende dat het de geldlening niet voor WMC maar voor DEM bedoeld was, zijnde een commerciële partij. Het argument dat er dan geen sprake is van staatsteun lijkt daarmee te vervallen.
- Van 1 augustus tot 1 sept zijn er ook nog bedragen overgemaakt van WMC naar DEM terwijl het festival toen al afgelopen was. Dat betekent dat het WMC afspraken moet hebben gemaakt met DEM dat WMC bepaalde (alle?) kosten zou betalen en het risico zou lopen van b.v. tegenvallende consumpties of andere tegenvallers.
- Als WMC geen verantwoordelijkheid heeft voor DEM waarom dan nog rekeningen betalen na afloop van het festival?
- Dan kan er van reputatieschade van het WMC geen sprake meer zijn.
- En als dat argument weg valt, is er geen reden waarom de gemeente een commercieel bedrijf als DEM via het WMC zou steunen.

Factum aanleiding onderzoek de Zeeuw.

Feit is dat het seniorenconvent op 19 juli heeft verzocht om een financieel onderzoek. Feit is dat het college op 22 juli heeft besloten dat er een "*grondig financiële evaluatie*" moet komen van het WMC.

Feit is dat er tot 8 oktober 2022 nog geen stappen in die richting waren ondernomen en het college nog steeds niet wist of zegt te weten waarvoor precies 4 K geleend moest worden en waar dat geld precies aan was uitgegeven en door wie. Dit terwijl een ambtenaar toch mee zou kijken met de geldstromen vanaf 19 juli? Is dat ook gebeurd en wat waren daarvan de bevindingen?

Dan komt op 8 oktober de mail van Max kousen aan wethouder Schlangen waarin hij de wethouder waarschuwt voor de problemen bij het WMC en hij zijn zorgen uit over weglopende bestuursleden, vrijwilligers, vast personeel en de naar zijn zeggen te dure concerten en andere uitgaven die niet waren begroot.
De wethouder schrikt, maar komt er al snel achter dat de rest van het college de mail ook heeft ontvangen. (Naar later blijkt van Dhr. Schobben, op dat moment secretaris van Corneth.) Deze mail van Kousen wordt op 25 januari en in het voorliggende bestuursverslag door Corneth omschreven als zijnde laster en hij leest hierin een bedreiging van zijn persoon. Ondanks het verzoek van M. Kousen aan wethouder Schlangen om die mail te delen met de raad is dat niet gebeurd. Wij hebben de mail gelezen en kunnen daar met de beste wil van de wereld geen zogezegde 'bedreiging' in lezen.

18 oktober
De Zeeuw wordt gevraagd om onderzoek te doen naar zowel de bestuursoverdracht en de gang van zaken daaromtrent en de financiele situatie van het WMC (zie contractbrief De Zeeuw aan R. Stijns).

In de raadsbijeenkomst van 25 januari wordt gesuggereerd dat het de mail van Kousen is die de aanleiding is voor het onderzoek van de Zeeuw. Dat het college zelf op 22 juli besloten heeft tot ene stevige financiële evaluatie van het WMC wordt niet genoemd als reden voor het onderzoek. Dit terwijl de Zeeuw toch zijnde fiscalist van beroep financiën als zijn specialisatie heeft. Noch de raad, noch het seniorenconvent, noch het college heeft besloten (althans er ligt geen officieel collegebesluit dat dat bevestigd) dat er een onderzoek moet komen naar de bestuursoverdracht. Waarom dit dan op opdracht van wie wordt onderzocht is ons althans onduidelijk.

Factum 2de lening

31 oktober
WMC meldt dat ze acute geldnood heeft en vraagt opnieuw om een lening dit keer van 247.500 faillissement van WMC dreigt. Toch maakt dit gebeuren blijkbaar niet zoveel indruk dat de Zeeuw - op dat moment midden in zijn onderzoek – gevraagd wordt de liquiditeitsstromen van het WMC acuut te onderzoeken en zich te verdiepen in de oorzaak van het dreigende faillissement van het WMC. Dit terwijl de expertise van de Zeeuw op het financiële vlak ligt (en niet in het interviewen van mensen, misschien dat het hem daarom zoveel tijd kost zie verderop…).
Waarom gingen toen niet alle alarmbellen rinkelen?

7 november
ambtelijk overleg over situatie bij WMC.

14 november
- Collegebesluit tot verstrekken lening van 247.500.
- Seniorenconvent wordt wel ingelicht, maar niet gevraagd om toestemming.

15 november
De gemeente tekent met het WMC een nieuwe leenovereenkomst. Op dit moment heeft de gemeente in 2022 in totaal 790.000 euro uitgegeven aan het WMC zijnde het bedrag van ruim 7 jaar subsidie.

16 november.
Het WMC betaalt de 247.500 terug. Ze hadden dat geld blijkbaar maar 1 dag nodig. Wat is de ratio achter een lening van 1 dag?

17 november
Publicatie begroting 2023 De lening aan het WMC staat voor 400.000 in de boeken. De raad wordt via het seniorenconvent gevraagd daar verder geen vragen over te stellen of aandacht aan te besteden. De financiële evaluatie van WMC zal z.s.m. volgen.

7 december
De Zeeuw levert zijn powerpoint presentatie in bij Raf Stijns. Vooraf heeft hij deze ook rondgestuurd naar enkele andere door hem geïnterviewde personen. Het onderzoek van de Zeeuw heeft de gemeente 24.000 euro gekost voor 133 uren werk. In onze vraag naar een specificatie van die uren krijgen we als antwoord dat die er niet is. Er zijn 9 mensen

geïnterviewd. Dat is bijna 15 uur per interview. En er zijn geen gespreksverslagen. (althans ze worden niet met ons gedeeld) er is geen onderzoeksrapport en er is ook geen verantwoording waar die uren aan zijn besteed.

13 december

de Zeeuw presenteert zijn bevindingen aan het voltallige college. Daar zullen ook ambtelijke ondersteuning bij aanwezig geweest zijn, er is geen verslag van de bijeenkomst noch van enig bewijs dat die bijeenkomst op dat moment heeft plaatsgevonden en wie daarbij aanwezig waren. In de presentatie wordt geen uitleg gegeven over hoe het gat van ruim 7,5 ton in de begroting van het WMC kon zijn ontstaan. De conclusie van het rapport van de Zeeuw is dat het de oud-voorzitter is die verantwoordelijk is voor de onrust rondom de bestuurswisseling en niet de nieuwe voorzitter. De financiën zijn door hem niet onderzocht.

Januari 2023

Er verschijnen artikelen en blogs en vlogs in de diverse media en nu lijkt het deksel van de put. De krant begrijpt uit de pp van de Zeeuw dat Kousen die aanvankelijk de erepenning zou krijgen, die alleen krijgt als hij een zwijgcontract ondertekent.

25 januari

De raadsinformatieavond waarin we als raad het 'onderzoek' van de Zeeuw gepresenteerd krijgen. Kousen wordt ervan beschuldigd de powerpoint naar de krant te hebben gelekt en hem wordt verweten dat alle onrust die is ontstaan door hem veroorzaakt zou zijn, ook zou hij allerlei dreigementen hebben geuit richting de nieuwe voorzitter.
De SP, de VVD en het CDA maken bezwaar tegen de wijze van presenteren van het onderzoek. En noemen het '*een publieke afrekening en beschadiging van de oud-voorzitter M.Kousen.*" De voorzitter van de raad, burgemeester Dassen bepaalt dat de Zeeuw zijn verhaal zonder verdere interrupties mag afmaken.
Later blijkt dat een groot deel (7 van de 9 **)** respondenten zich niet kunnen vinden in de samenvatting en het oordeel van de Zeeuw over de 'bestuursovergang'. De financiën zijn nog steeds niet diepgaand onderzocht. Oorzaak van financiële problemen wordt vooral gelegd bij coronapandemie en oorlog in Oekraïne.
Dhr. Corneth mag wel aan het einde van de presentatie zijn verhaal vertellen over hoe het financieel zo mis had kunnen gaan. Hij verwacht op dat moment nog een tekort van 823.000 De oorzaak wordt ook door Corneth gelegd bij Corona, tegenvallende recettes en achterblijvende consumpties. Maar het WMC had eind december 2021 al ruim 7 ton coronasteun ontvangen. (Bron max kousen en art. 38 vragen) Corneth stelt in zijn presentatie dat de meeste kosten bij zijn aantreden al vast lagen en dat de contracten getekend waren. Daarmee suggererend dat veel van de gemaakte kosten onder verantwoordelijkheid van het oude bestuur vielen. (Wat niet het geval was, het contract tussen DEM en WMC stamt van 27 mei 2022, ook de contracten over de live-stream en met diverse artiesten zijn pas na 13 april tot stand gekomen. De Zeeuw concludeerde in zijn eigen rapport zelfs dat het te laat afsluiten van contracten voor ongunstige prijzen had gezorgd.)

1 juni

De jaarstukken worden ter inzage gelegd. Nu blijkt dat het tekort niet 823.000 is maar bijna het dubbele te zijn, te weten 1,5 miljoen. Hoe kan de voorzitter van het WMC er met zijn schatting eind januari nu, 3 maand later, zover naast zitten?
Uit de jaarstukken blijken inderdaad tegenvallende recettes, maar ook: op diverse posten een enorme overschrijding van de begroting. B.v. aan techniek is meer dan het dubbele uitgegeven dan begroot.

Het WMC maakt het ons als raad moeilijk door de stukken niet te geven, het college doet alsof haar neus bloed, terwijl zij de eerst aangewezenen zijn om de raad de financiële evaluatie te geven zoals is toegezegd, (en daar horen natuurlijk het bestuursverslag en de jaarrekening bij). Als ze het niet op IBabs kunnen dan hadden de raadsleden een kopie in hun postvak kunnen ontvangen. Immers is alles wat in de jaarstukken staat informatie die gedeeld kan worden en waar over gepraat kan worden. Op deze manier is ons het werk onnodig moelijk gemaakt. Bovendien: in onze eigen subsidieverordeningen en in de 2 leenovereenkomsten die tussen de gemeente en het WMC zijn afgesloten staat als voorwaarde volledige inzage in de financiën! Bovendien: wat zou er nu tegen kunnen zijn om de jaarstukken wel in de openbaarheid te delen, er staan met uitzondering van DEM geen 'gevoelige' bedrijfsgevens in? Van miljoenen ondernemingen als de GGD, de WOZL, de Kredietbank krijgen we zonder problemen de jaarcijfers en van een stichting die in 2022 voor bijna een miljoen gefinancierd is door de gemeente Kerkrade zouden we de stukken niet op een normale wijze kunnen krijgen vanwege mogelijk bedrijfsgevoelige informatie? Dit terwijl de gemeente subsidievestrekker en schuldeiser is van het WMC

Ook hebben we herhaaldelijk om inzage in het cruciale document, namelijk het contract tussen DEM en WMC van 27 mei gevraagd., Het college beschikt over dat document, maar weigert tot op heden de inhoud daarvan met ons te delen. Het is cruciaal omdat hier de afspraken tussen DEM en WMC in staan die als basis hebben gediend voor de door de gemeente verstrekte geldlening van 4K.

De SP heeft begin mei een spoeddebat aangevraagd. We maakten en maken ons zorgen over de gang van zaken bij het WMC want nu bleken de jaarstukken er ondanks toezeggingen weer niet te zijn, zonder dat we daar een uitleg over kregen. Wij hadden inmiddels het vertrouwen in de nieuwe voorzitter wel verloren. De andere partijen steunden onze oproep voor een spoeddebat niet. Het meest gehoorde argument luidde: Wij gaan als raad niet over wie er in het bestuur van het WMC zitting hebben of over het al dan niet aanblijven van de voorzitter. Dat argument lijkt ons toch wat zwak als blijkt dat onder verantwoordelijkheid van deze voorzitter, het WMC voor het eerst sinds 34 jaar grote verliezen moet incasseren die nog groter waren uitgevallen als er geen coronasteun was geweest en wanneer de leningen aan de gemeente zoals afgesproken direct waren terug betaald.
Van alle mensen die op het moment van aantreden van Corneth in het bestuur zitting hadden dan wel een betaalde functie vervulden voor het WMC is thans niemand meer over. De positie van directeur is vacant.
Door de leningen en de tekorten van het WMC betekent dit dat de komende jaren door het WMC niet alleen een lening moet worden afgelost, maar dat, (om die lening te kunnen betalen) het WMC jaarlijks meer subsidie moet krijgen van o.a. de gemeente. Waarmee de burgers van Kerkrade dus 2 maal betalen voor het WMC: 1 maal via de belastingen en 1 maal via het kopen van hun eigen kaartje.